

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΑΡΑΚΗΝΑ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΘΕΣΕΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

1. Στις **15-9-2005** το **Νομαρχιακό Συμβούλιο** Νομού Λέσβου αποδέχθηκε τα αποτελέσματα έρευνας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και **πρότεινε την περιοχή «Μάγειρας»** ως καταλληλότερη για τη χωροθέτηση του σταθμού της ΔΕΗ. Η έρευνα του Πανεπιστημίου Αιγαίου κατέληξε, με βάση τα κριτήρια και τους όρους του «Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Βορ. Αιγαίου», στις ακόλουθες θέσεις κατά σειρά καταλληλότητας: **Μάγειρας, Καμάρες, Βαθρακιά, Πλάκες, Σαρακήνα, Καράβα, Κόρακας**. Στα συμπεράσματα της έρευνας αναφέρεται ότι οι 4 πρώτες θέσεις, οι οποίες βρίσκονται στα νότια του νησιού, υπερέχουν σημαντικά των υπολοίπων, δηλαδή οι θέσεις **Σαρακήνα, Καράβα και Κόρακας** που βρίσκονται στα όρια του Δήμου Μανταμάδου, **υπολείπονται των άλλων σε καταλληλότητα**.
2. Η ΔΕΗ με επιστολή της προς τη Νομ. Αυτοδιοίκηση στις **25-1-2007**, επανέρχεται στη θέση «Καράβα» με το αιτιολογικό ότι η θέση «Μάγειρας» αφενός παρουσιάζει τεχνικά προβλήματα και αφετέρου γιατί προβλήθηκαν **σοβαρότατες ενστάσεις των Δήμων Πλωμαρίου και Γέρας** έναντι της ΡΑΕ (Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας), γεγονός που προσιωνίζεται τεράστια καθυστέρηση. Στο **Νομαρχιακό Συμβούλιο στις 7-2-2007**, ο Νομάρχης απέσυρε την τελευταία στιγμή την πρότασή του για την Καράβα, **μετά από συντονισμένη αντίδραση δημοτικής αρχής και δημοτών του Δήμου Μανταμάδου** και το Νομαρχιακό Συμβούλιο αποφάσισε **να εμμείνει στην προηγούμενη απόφασή του για τον Μάγειρα** και ζήτησε από τη ΔΕΗ να αναλάβει την ευθύνη της κατασκευής του νέου σταθμού, μέσα στα πλαίσια του Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ και της **μελέτης του Πανεπιστημίου Αιγαίου**.
3. Η ΔΕΗ με επιστολή της προς τον Υπουργό Ανάπτυξης στις 30-3-2007, επανέρχεται εκ νέου στη θέση Καράβα και επειδή αναγνωρίζει ότι αυτή βρίσκεται σε δασική περιοχή, **προτείνει τελικά τις εναλλακτικές θέσεις Σαρακήνα και Κόρακα** του Δήμου Μανταμάδου, με την προϋπόθεση ότι θα **αποχαρακτηριστεί ο Δήμος από περιοχή που έχει ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας**.
4. Έκτοτε, η **Νομαρχία «αποποιείται» τις ευθύνες της** για την εφαρμογή των αποφάσεων του Νομαρχιακού Συμβουλίου και αφήνει την πρωτοβουλία των κινήσεων στο Δήμαρχο Μυτιλήνης, ο οποίος ενεργοποιείται στο πλαίσιο της **ΤΕΔΚ**, ένα **όργανο καθαρά συμβουλευτικό** και χωρίς καμία απολύτως αρμοδιότητα σε παρόμοια θέματα.

5. Στις σύσκεψη των Δημάρχων στις **10-8-2007** **επιλέχθηκε κατά πλειοψηφία η θέση Σαρακήνα** και πιο συγκεκριμένα εννιά δήμαρχοι τάχθηκαν υπέρ της Σαρακήνας, δύο υπέρ της επιλογής θέσης από το Περιφερειακό Συμβούλιο, ένας υπέρ της θέσης «Βαθρακιά» και ένας επιφυλάχθηκε να απαντήσει. Στη σύσκεψη αυτή ο **Δήμαρχος Μανταμάδου** δήλωσε ότι **δε δέχεται καμία συζήτηση για την Καράβα, αλλά δέχθηκε να τεθεί σε ψηφοφορία η Σαρακήνα.**
6. Η ΤΕΔΚ Λέσβου κοινοποίησε στις **14-8-2007** σε όλους τους αρμόδιους φορείς **την απόφαση των Δημάρχων για τη θέση Σαρακήνα**, ενώ για την άρση πιθανού αδιεξόδου **προτάθηκαν εναλλακτικά η θέση Βαθρακιά** του Δήμου Καλλονής καθώς και η **θέση Όρος** του Δήμου Γέρας, με τους όρους που είχαν τεθεί σε παλιότερη απόφασή του. Επίσης, στην απόφαση αυτή διατυπώνεται η άποψη ότι ο Δήμος, στα όρια του οποίου θα εγκατασταθεί το νέο εργοστάσιο, θα πρέπει να ενισχυθεί με «γενναία» **αντισταθμιστικά οφέλη.**
7. Στις **23-8-2007** το Δημοτικό Συμβούλιο Μανταμάδου αποφασίζει κατά πλειοψηφία να προτείνει τη θέση Βαθρακιά του Δήμου Καλλονής, **αλλά απορρίπτει την πρόταση συμβούλων να δηλωθεί ρητά ότι δε γίνεται αποδεκτή η επιλογή της Σαρακήνας**, όπως έγινε με την Καράβα. Η απόφαση αυτή δεν αλλάζει την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, **δεδομένου ότι ο Δήμος Μανταμάδου έχει ήδη προσυπογράψει την απόφαση της ΤΕΔΚ για τη Σαρακήνα.**
8. Αμέσως μετά την πρόταση της ΤΕΔΚ, στα τέλη Αυγούστου 2007, **η ΔΕΗ κατέθεσε αίτηση στη ΡΑΕ** για έγκριση κατασκευής σταθμού παραγωγής ενέργειας ισχύος 120 MW στη Σαρακήνα, ενώ από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης καλλιεργείται η εντύπωση ότι το **θέμα της χωροθέτησης έχει κλείσει οριστικά με την Σαρακήνα** και ότι το μόνο που απομένει να καθοριστεί είναι τα αντισταθμιστικά οφέλη που θα λάβει ο Δήμος Μανταμάδου.
9. Με ανακοίνωσή της στις 3-12-2007 η παράταξη της αντιπολίτευσης του Δήμου **«ΕΝΟΤΗΤΑ και ΑΝΑΠΤΥΞΗ των ΧΩΡΙΩΝ μας»**, **αντιτίθεται** στην κατασκευή του εργοστασίου της ΔΕΗ στη Σαρακήνα και οπουδήποτε αλλού στα όρια του Δήμου Μανταμάδου.
10. Σε διακήρυξή της στις 29-10-2007 η παράταξη **«ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ»** του Δημάρχου κ. Αποστόλου, αναφέρεται ότι **δεν έχει τεθεί επίσημα στο Δήμο θέμα Σαρακήνας**, ότι η ΤΕΔΚ δεν έχει καμία αρμοδιότητα για τη χωροθέτηση του νέου σταθμού της ΔΕΗ και εάν τεθεί θέμα, τότε θα υπάρξει επιστημονική ενημέρωση.
11. Σύμφωνα με αναφερόμενα στον τοπικό τύπο στις 21-11-2007, ο Πρόεδρος της ΔΕΗ ενημέρωσε τον κ. Νομάρχη για την πρόθεσή του **να προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς** στις εργασίες κατασκευής του νέου εργοστασίου και μάλιστα **παρουσίασε το τοπογραφικό σχέδιο της περιοχής Σαρακήνας** που είχε ανατεθεί σε τοπικό γραφείο συμβούλων.

12. Η ΔΕΗ ανακοινώνει επισήμως την πρόθεσή της να επενδύσει στη Σαρακήνα για την κατασκευή νέου εργοστασίου της στη Λέσβο, με **κοινή επιστολή** του προέδρου της και του γενικού διευθυντή Παραγωγής προς το **Δήμαρχο Μανταμάδου** Στέφανο Αποστόλου (σύμφωνα με τον τοπικό τύπο στις 8.12.2007).

ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΗΤΑΝ ΠΑΡΑΤΥΠΕΣ

Στο φλέγον θέμα της ενεργειακής επάρκειας του νησιού, δυστυχώς οι αρμόδιοι φορείς συνεχίζουν εδώ και χρόνια την τακτική της καταστρατήγησης των θεσμών και επιβάλλουν λύσεις **με αποκλειστικό κριτήριο τον εκάστοτε συσχετισμό δυνάμεων στα κέντρα εξουσίας του νησιού**, αγνοώντας τις επιστημονικές μελέτες που έχουν γίνει κατά καιρούς και οι οποίες προτείνουν θέσεις στα νότια του νησιού. Πιο συγκεκριμένα:

1. Όταν απέτυχαν οι διαδικασίες στο πλαίσιο του Νομαρχιακού Συμβουλίου για να επιβληθεί η Καράβα ή άλλη περιοχή του Δήμου Μανταμάδου, **τότε παρακάμπτεται η αρμόδια για το θέμα Νομ. Αυτοδιοίκηση και επινοείται η «συνάντηση» των Δημάρχων**, που οπωσδήποτε στερείται οποιασδήποτε σχετικής αρμοδιότητας.
2. Η ΤΕΔΚ αγνοεί επιδεικτικά **την πρόσφατη μελέτη του Πανεπιστημίου του Αιγαίου και υιοθετεί άκριτα τις προτάσεις της ΔΕΗ**, μιας ανώνυμη εταιρείας η οποία φυσικά δεν έχει κανένα λόγο να μεριμνά για την αξιοποίηση των φυσικών πόρων και τη συγκράτηση των κατοίκων της περιοχής εγκατάστασης του νέου εργοστασίου.
3. Για να γίνει δυνατή η κατασκευή του νέου σταθμού, σύμφωνα με τις προτάσεις της ΔΕΗ, θα πρέπει **να τροποποιηθεί για την περιοχή της Σαρακήνας η Υπουργική Απόφαση ΔΠΕ/6685** η οποία χαρακτηρίζει την περιοχή του Μανταμάδου ως περιοχή που έχει ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας. Δηλαδή ομολογείται ότι το εργοστάσιο θα εγκατασταθεί σε **μια περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους** που προστατεύεται και νομοθετικά και απαιτείται μια ακόμα παρέμβαση με την **σκόπιμη αλλαγή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου**.
4. Παράλληλα αποσιωπάται η δέσμευση του Νομάρχη κ. Βογιατζή, ότι **όποια περιοχή δεχθεί μια οχλούσα δραστηριότητα, δε θα επιβαρυνθεί με άλλη**. Ο Δήμος Μανταμάδου έχει ήδη δεχθεί στα όριά του το **ΧΥΤΑ (χωματερή)**, μια δραστηριότητα με σοβαρότατες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον. Είναι άνισο **να επωμιστεί ο Μανταμάδος όλες τις δραστηριότητες υψηλής όχλησης** και να «θυσιάσει» την προοπτική ανάπτυξής του στο βωμό της ενεργειακής αυτονομίας του νησιού.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΕΣ

- ✓ **Η ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος** στην ευρύτερη περιοχή της Σαρακήνας θα υποστεί **σοβαρή υποβάθμιση** με την εκπομπή από τις καμινάδες της ΔΕΗ μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου και αιωρούμενων σωματιδίων. Επισημαίνεται ότι η Σαρακήνα στο θέμα αυτό είναι χειρότερη από την Καραβά, δεδομένου ότι το νέφος των ρύπων θα επηρεάζει, πέρα από τους παραθεριστικούς οικισμούς (Τσόνια, Παλιός, Ασπροπόταμος) και **τον οικισμό του Μανταμάδου**, που βρίσκεται σε απόσταση 5 km περίπου και παρουσιάζει τοπογραφικό ανάγλυφο ευνοϊκό για τη μεταφορά των ρύπων.
- ✓ **Η διαρροή πετρελαίου σε τυχόν ατύχημα κατά την εκφόρτωση καυσίμων από δεξαμενόπλοιο θα έχει καταστρεπτικές συνέπειες** σε όλη την παραλιακή περιοχή από τα Τσόνια και το Γενή Λιμάνι μέχρι τα νησιά Τοκμάκια, τον οικισμό του Παλιού και τον Ασπροπόταμο. Οι αβαθείς περιοχές κοντά στις ακτές, σε συνδυασμό με τα ακραία καιρικά φαινόμενα που παρατηρούνται στην περιοχή, δημιουργούν τις προϋποθέσεις **για καθολική ρύπανση των ακτών με δραματικές συνέπειες στα οικοσυστήματα**. Εξ άλλου, η **κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού τροφοδοσίας** για την εκφόρτωση των δεξαμενοπλοίων, αυξάνει δραματικά τους κινδύνους εκδήλωσης ατυχημάτων, δεδομένης της ευπάθειας των σωλήνων του τύπου αυτού (σύμφωνα με τον τοπικό τύπο η τροφοδοσία θα γίνεται με υποθαλάσσιο αγωγό). Επισημαίνεται, ότι η εγκατάσταση της ΔΕΗ υπάγεται **στις διατάξεις της Οδηγίας Seveso II**, γιατί είναι ενδεχόμενο να προκαλέσει βιομηχανικό ατύχημα μεγάλης έκτασης (BAME) λόγω των δεξαμενών αποθήκευσης σημαντικών ποσοτήτων πετρελαίου ντήζελ.
- ✓ Η περιοχή στο σύνολό της και ιδιαίτερα το σύμπλεγμα των νησιών στα Τοκμάκια, **αποτελεί υποστηρικτική ζώνη περιοχής NATURA 2000** γιατί παρουσιάζει ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα πανίδα και αυτό επιβεβαιώνεται από το χαρακτηρισμό των βραχονησίδων ως Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (ΥΠΕΧΩΔΕ, 2000). Η Σαρακήνα βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από Τοκμάκια και σε περίπτωση **επεισοδίου διαρροής πετρελαίου, οι συνέπειες στο θαλάσσιο σύστημα και στους οργανισμούς θα είναι καταστροφικές**. Σύμφωνα με μελέτη της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας, η εγκατάσταση εργοστασίου της ΔΕΗ σε μικρή απόσταση από περιοχές NATURA **παραβιάζει κατά μείζονα τρόπο την κοινοτική νομοθεσία**, λόγω των επιπτώσεων από πετρελαϊκή ρύπανση σε περίπτωση ατυχήματος και πριν την οποιαδήποτε απόφαση εγκατάστασης θα πρέπει να **ζητηθεί γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**.
- ✓ **Η προοπτική ανάπτυξης τουρισμού ήπιας μορφής στην ευρύτερη περιοχή θα ακρωθεί** με την εγκατάσταση μιας ιδιαίτερα οχλούσας δραστηριότητας, η οποία ακολούθως θα προσελκύσει και άλλες οχλούσες μονάδες, λόγω της υποβάθμισης και της απαξίωσης της ευρύτερης περιοχής. Η παραλιακή ζώνη του Δήμου Μανταμάδου προσφέρεται για ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων

ήπιας μορφής, όπως προτείνεται από τη μελέτη «**Ανάπτυξης Τουρισμού Ήπιας Μορφής στο Δήμο Μανταμάδου**» που εκπονήθηκε στο **Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο**. Η ύπαρξη περιοχών με υψηλή αισθητική αξία, εξαιρετικών ακτών κολύμβησης, αρχαιολογικών και ιστορικών μνημείων, του παραδοσιακού οικισμού αγγειοπλαστών, σημαντικών περιοχών για τα πουλιά, κ.ά. προσφέρεται για ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού και τουρισμού αναψυχής. Όμως με την εγκατάσταση μιας μονάδας ασύμβατης με την κλίμακα και τα χαρακτηριστικά του τοπικού περιβάλλοντος, **στην ευρύτερη περιοχή θα δεσπόζουν οι τεράστιες καμινάδες και το νέφος των ρύπων θα καλύπτει εκτεταμένες περιοχές της τάξης των 3-5 χλμ**, οπότε η αισθητική αλλοίωση και η υποβάθμιση της περιοχής στο σύνολό της είναι αναπότρεπτη.

- ✓ Η Σαρακήνα αποτελεί ιστορική περιοχή με πλήθος **αρχαιολογικά ευρήματα**, μολονότι ακόμα δεν έχουν γίνει συστηματικές έρευνες. Από μαρτυρίες περιπατητών και άλλων ερευνητών, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η περιοχή στο σύνολό της **θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο συστηματικών αρχαιολογικών ερευνών** και θα είναι εγκληματικό για την ιστορία του νησιού, όλα αυτά να ταφούν κάτω από τις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ, που θα καλύπτουν περιοχή σχεδόν 300 στρ. (σύμφωνα με τον τοπικό τύπο).
- ✓ **Τα δίκτυα υψηλής τάσης** για τη μεταφορά της ενέργειας προς την πόλη της Μυτιλήνης και την Καλλονή θα διασχίζουν όλη την περιοχή του Μανταμάδου και θα αποτελέσουν μια **ακόμα σοβαρότατη και πρόσθετη, σε σχέση με την Καράβα, επιβάρυνση**. Ενδεικτικό της επαπειλούμενης υποβάθμισης μεγάλων περιοχών του Δήμου από τα δίκτυα αυτά, είναι η αντίδραση του Δήμου Γέρας στην προοπτική της κατασκευής του εργοστασίου στον Μάγειρα, όταν αρνήθηκε να δεχθεί τη διέλευση των γραμμών μεταφοράς από τα όριά του, με την επίκληση των επιπτώσεων των γραμμών υψηλής τάσης στη δημόσια υγεία.

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΖΗΤΟΥΜΕ

- ✓ Από τη **Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας** να λάβει υπόψη της τις σοβαρές ενστάσεις μας, **να απορρίψει την πρόταση της ΔΕΗ για την Σαρακήνα και να ζητήσει από τις αρμόδιες τοπικές αρχές** να επανέλθουν με προτάσεις στη βάση των αποφάσεων του Νομαρχιακού Συμβουλίου και των επιστημονικών μελετών που έχουν εκπονηθεί μέχρι σήμερα για τη χωροθέτηση του νέου σταθμού της ΔΕΗ.
- ✓ Από τον κ. Νομάρχη **να σεβαστεί τις αποφάσεις του Νομαρχιακού Συμβουλίου** και τη μελέτη του Πανεπιστημίου Αιγαίου που έχει αποδεχθεί και να αναλάβει την πρωτοβουλία των κινήσεων, απομονώνοντας ενέργειες και κινήσεις που το μόνο που κάνουν είναι να **τορπιλίζουν το κλίμα συναίνεσης που απαιτείται για την επίλυση τόσο σοβαρών προβλημάτων**.

- ✓ Από το **Δήμο Μανταμάδου να αντιμετωπίσει με το ίδιο μέτρο τη Σαρακήνα και την Καράβα**, να δηλώσει ότι δεν συνυπογράφει την απόφαση της ΤΕΔΚ και να καταθέσει άμεσα τις **ενστάσεις του στη ΡΑΕ κατά της πρότασης** της ΔΕΗ για τη Σαρακήνα.

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΟΥΜΕ

Όλους τους φορείς και όλους τους συμπατριώτες μας σε συστράτευση και αγώνα για να πετύχουμε τους δίκαιους στόχους μας, όπως κάναμε και με την Καράβα, όταν καταφέραμε να νικήσουμε, μολονότι πολλές φορές είχαμε μείνει μόνοι και πολλοί μας έλεγαν ότι πρόκειται για χαμένη υπόθεση.

Γνωρίζουμε ότι **έχουμε το δίκιο με το μέρος μας**, αλλά προκειμένου να πείσουμε το λαό και τους φορείς του νησιού μας, θα επιδιώξουμε να έχουμε την καλύτερη δυνατή **επιστημονική τεκμηρίωση** για τα επιχειρήματά μας και βέβαια εάν χρειαστεί θα χρησιμοποιήσουμε **όλα τα ένδικα μέσα για κάθε αυθαίρετη απόφαση**.

Πάνω από όλα, **η δύναμή μας είναι η ενότητα και η θέληση μας** να κρατήσουμε ζωντανό τον τόπο μας, ένα τόπο μικρό που όμως έχει να επιδείξει αξιοζήλευτο πολιτισμό και ατέλειωτους αγώνες για προκοπή και αξιοπρέπεια.

Τα Δ.Σ. των Συλλόγων

Σύλλογος
Μανταμαδιωτών Λέσβου
Ο ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ

Σύλλογος
Κλειωτών Αθήνας-
Πειραιά

Καπιωτών Λέσβου
Ο Αη Γιώργης

Σύλλογος
Παραθεριστικών
Οικισμών Μανταμάδου
ΤΑ ΚΑΜΙΝΙΑ

Αγροτικός Σύλλογος
Μανταμάδου

Σύλλογος Γυναικών
Μανταμάδου

Σύλλογος Κυριών &
Δεσποινίδων
Μανταμάδου
Η ΟΜΟΝΟΙΑ

Σύλλογος Γυναικών
Κλειούς

Αγροτικός Συνεταιρισμός
Κλειούς

Σύλλογος Ερασιτεχνών
Ψαράδων Κλειούς

Τοπικό Συμβούλιο
Κλειούς Δήμου
Μανταμάδου

Σύλλογος
Νέων Κάπης

Σύλλογος Γυναικών
Κάπης

